

Změny v DPH od 1.1.2015

S účinností od 1. ledna 2015 jsou změny zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen Z DPH) předmětem celkem tří novel. Jedná se o tyto zákony:

1. zákon č. 196/2014 Sb., který obsahuje úpravu zavedení tzv. režimu „Mini One Stop Shop“,
2. zákon č. 262/2014 Sb., kterým se zavádí druhá snížená sazba daně ve výši 10 % na vybrané zboží
3. zákon č. 360/2014 Sb., který obsahuje další technické změny zákona o DPH (včetně změn účinných až od 1.1.2016).

Mini One Stop Shop

V souladu s právem EU je od 1. 1. 2015 zaváděn zvláštní režim jednoho správního místa u služeb rozhlasového a televizního vysílání, telekomunikačních a elektronicky poskytovaných (tzv. Mini One Stop Shop dále jen „MOSS“).

Z pohledu DPH budou uvedené služby bez rozdílu zdaňovány v místě příjemce služby. To znamená, že v případě poskytování těchto služeb zákazníkům = konečným spotřebitelům v jiných členských státech EU, bude nově tuzemský poskytovatel těchto služeb povinen odvádět DPH v jednotlivých členských státech podle místa usazení konečných spotřebitelů. Konečným spotřebitelem se má zjednodušeně na mysli subjekt, který neposkytl dodavateli DIČ přidělené v jiném členském státě EU. Pro snížení administrativní náročnosti související s registrací v jednotlivých členských státech EU a s tím souvisejícím podáváním daňového přiznání a platbě daně má poskytovatel služeb možnost se zaregistrovat do zvláštního režimu jednoho správního místa v jednom z členských států EU. Zde bude prostřednictvím daňového portálu poté podávat daňové přiznání a platit daň ze všech služeb, kterých se tento režim týká.

Základní informace o úpravě MOSS jsou uvedeny na stránkách finanční správy:

http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/ms-mezinarodni-spoluprace-a-dph/MOSS_info.pdf

Poznámka: *Územně-samosprávných celků se tato změna pravděpodobně vůbec nedotkne.*

Obrat pro povinnou registraci

Po 1. 1. 2015 je **zachována výše obratu** pro povinnou registraci k DPH v částce 1 000 000 Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

Novelizací rovněž došlo k opravě § 4a a doplněním §56a je s účinností od 1.1.2015 znovu **zahrnován nájem nemovité věci do celkového obratu** pro povinnou registraci. Tzn., že zpětně se tyto nájemy do obratu nebudou zahrnovat, poprvé od ledna 2015.

Změny v sazbách

S účinností od 1. 1. 2015 jsou zavedeny tři sazby:

- základní (21 %),
- první snížená sazba (15 %) a
- druhá sníženou (10 %).

V souvislosti se zavedením druhé snížené sazby daně byla do zákona doplněna příloha č. 3a *Seznam zboží podléhající druhé snížené sazbě daně* a současně došlo k úpravě přílohy č.3 *Seznam zboží podléhající první snížené sazbě daně*.

Nově se bude aplikovat 10 % u vybraného zboží, jakými jsou:

- počáteční a pokračovací kojenecká výživa a potraviny pro malé děti,
- dále léky a očkovací látky,
- tištěné knihy, obrázkové knihy pro děti, hudebniny formou tištěných nebo ručně psaných, též vázaných nebo ilustrovaných, nicméně reklama nesmí pokrývat více než 50 % plochy.

Novelou č. 360/2014 Sb. pak došlo k rozšíření přílohy č. 3a o další položky pro bezlepkovou dietu a fenylketonurii o položky mlýnských výrobků a to:

- z obilovin,
- z výrobků z jedlého ovoce a ořechů; kůry citrusových plodů nebo melounů a z olejnatých semen a plodin; různých zrn, semen a plodů; průmyslových nebo léčivých rostlin; slám a pícnin,
- z brambor
- ze sušených luštěnin, ze sága nebo z kořenů nebo hlíz nebo z výrobků z jedlého ovoce a ořechů; kůry citrusových plodů nebo melounů,
- směsi těchto mlýnských výrobků.
- slad, škroby, pšeničný lepek a směsi těchto výrobků a dále o upravené mlýnské výrobky a připravené směsi k přípravě potravin pro osoby s nesnášenlivostí lepku.

***Poznámka:** Z výše uvedeného se ÚSC bude týkat zejména změna v sazbě u knih. Upozorňujeme, že nadále v 15% sazbě zůstávají noviny, časopisy apod. Pokud má ÚSC má např. informační centrum, kde prodává různé upomínkové předměty, knihy, hračky apod. , je nutno porovnat položky v příloze č.3 a 3a ZDPH a provést případně přeřazení do 10% sazby.*

Sazby daně u stavebních prací pro bydlení a sociální bydlení

S účinností od 1. 1. 2015 je zavedena nová úprava první snížené sazby DPH (15%) u stavebních a montážních prací na dokončených stavbách pro bydlení a na stavbách pro sociální bydlení (vč. jejich výstavby) a to v ustanoveních §48 a 49 ZDPH.

Problematika „příslušenství“ je novelou řešena na základě definice pozemku, který tvoří **funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí**, a nová je i definice obytného prostoru. Nově je také definován obytný prostor pro sociální bydlení.

Sazby daně u bytové výstavby a staveb pro sociální bydlení však zůstávají **bez věcných změn**, nicméně nově se **do podlahové plochy bytu** (obytného prostoru) **započítává podlahová plocha, která je zastavěna vnitřními stěnami** (Nařízení vlády č. 366/2013 Sb.). Dále se dle nové právní úpravy podlahová plocha místnosti, která je užívána s obytným prostorem a nachází se ve stejné stavbě, jako tento obytný prostor (**podlahová plocha sklepa a komory**), **nezahrne do výpočtu** podlahové plochy obytného prostoru tj. do 120 m².

***Poznámka:** Je nutno upozornit na definici bytového domu, kterým se rozumí bytový dům podle právních předpisů upravujících katastr nemovitostí (z.č. 256/2013 Sb. a vyhláška 357/2013 Sb.). Pokud by objekt nebyl správně zapsán na KN jako bytový dům, nelze u stavebně-montážních pracích na společných prostorách (s výjimkou bytů) aplikovat sníženou sazbu daně ve smyslu §48. Doporučujeme proto ověřit jednotlivé objekty s byty, jak jsou v KN zapsány a případně provést nápravu.*

Oprava základu daně a oprava výše daně

Podle § 42 ods.6 ZDPH je zaveden nový režim časového testu tří let u dílčího plnění, kdy lze opravit základ daně a výši daně ve lhůtě 3 let od převzetí **celkového díla**, pokud bylo předáváno nebo přebíráno po částech (např. dílčí plnění u staveb). Bude tedy možnost u dílčích dodávek díla, které byly dodány před více než třemi lety, a jsou např. částečně vráceny, upravit odpočet daně a výši daně, pokud byly součástí celkového díla, které bylo převzato jako celek ve lhůtě 3 let.

Dodání a nájem nemovité věci §56 a §56a ZDPH

U dodání nemovitých věcí nedošlo oproti roku 2014 k žádným změnám, protože nová úprava obou ustanovení nabývá účinnosti až 1. 1. 2016.

***Poznámka:** Zejména pro účely prodeje pozemků platí stále Informace GFŘ č.j. 58463/13/7001-21000-101206 z 9.12.2013, lze však očekávat, že bude nahrazena novým sdělením v kontextu nového ustanovení §48 odst.3 ZDPH, kde je nově definován pozemek, který tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí. Je proto nutno sledovat novinky na webových stránkách Finanční správy.*

Režim přenesení daňové povinnosti – nová příloha č.6

Novelou je doplněno ustanovení § 92f a příloha č.6 – *Seznam zboží nebo poskytnutí služeb, při nichž se použije režim přenesení daňové povinnosti, stanoví-li tak vláda nařízením.*

Jedná se o dodání níže uvedeného zboží, pokud celková částka základu daně veškerého dodávaného vybraného zboží překračuje částku **100 000 Kč**:

- kukuřice a technické plodiny, včetně olejnatých semen a cukrové řepy,
- kovy, včetně drahých kovů, s výjimkou těch, na které se vztahuje zvláštní režim podle § 90 zákona o dani z přidané hodnoty a na které se použije režim přenesení daňové povinnosti podle § 92c zákona o dani z přidané hodnoty,
- mobilní telefony,
- integrované obvody, jako jsou mikroprocesory a centrální procesorové jednotky,
- přenosná zařízení pro automatizované zpracování dat (notebooky, tablety apod.),
- videoherní konzole.

Konkrétní výčet položek je podrobně uveden v nařízení vlády č. 361/2014 Sb. ze dne 22. prosince 2014 (ve znění Sdělení Ministerstva vnitra o opravě tiskové chyby uveřejněné ve Sbírce zákonů v částce 3 dne 5. ledna 2015). Tento režim se uplatní s účinností od **1. dubna 2015 s výjimkou cukrové řepy**, u které se tento režim uplatní **od 1. 9. 2015**. Nařízení vlády, které seznam plnění na základě zmocnění v zákoně o DPH upravuje, také pokrývá stávající režim přenesení daňové povinnosti při převodu povolenek na emise skleníkových plynů.

***Poznámka:** ÚSC se může s tímto režimem setkat spíše výjimečně při větších nákupech (např. notebooky).*

Mechanismus rychlé reakce -§92g

Novelou je umožněno nařízením vlády použít režim přenesení daně pro případy dodání zboží a poskytnutí služeb, u kterých jsou členské státy oprávněny uplatňovat přenesení daňové povinnosti po dočasnou dobu, a to v současné době v návaznosti na čl. 199a a 199b směrnice o DPH, ve znění směrnic 2013/42/EU a 2013/43/EU, v jejichž důsledku došlo k výraznému rozšíření možného rozsahu působnosti režimu přenesení daňové povinnosti. Tento režim se pak aplikuje na dobu nepřesahující 9 měsíců. Je proto nutné sledovat vydaná nařízení vlády ke konkrétním komoditám.

Režim přenesení daně při dodání nemovité věci plátcí (od 1.1.2016)

Novelou je zavedena povinnost použít režim přenesení daňové povinnosti při dodání nemovité věci podle §56 odst.5 ZDPH vůči plátcí DPH, pokud se uplatňuje daň (tj. pokud po lhůtě pro osvobození (nyní 5 let) uplatní prodávající (plátce DPH) daň a příjemce (plátce DPH) s tím výslovně souhlasí).

Povinnost předkládat kontrolní hlášení (od 1.1.2016).

Novelou je ustanoveními §101c-101i doplněna povinnost, pravidla a sankce k podání nového kontrolního hlášení v elektronické podobě. Pro právnické osoby je zavedena povinnost předkládat kontrolní hlášení měsíčně (tj. bez zřetele na zdaňovací období), fyzické osoby mají povinnost předkládat kontrolní hlášení v termínu pro podání daňového přiznání k DPH (tj. měsíčně nebo čtvrtletně).

Podrobné náležitosti kontrolního hlášení budou upraveny na daňovém portále zveřejněním jeho formátu a struktury.

Nový tiskopis DPH

Pro zdaňovací období roku 2015 je platný nový formulář daňového přiznání - tiskopis s označením 25 5401 MFin 5401 – vzor č. 19.

V rámci daňového přiznání se do řádku snížená sazba daně bude uvádět základ daně i daň v první a druhé snížené sazby daně (tj. 15 % a 10 %).

Zpracovala: Ing. Lydie Musilová/602761180

V Olomouci dne 7. 1. 2015